РФ Пенси фончĕн районти управленийĕнче

Хăшне суйласа илесси – сирĕн ирĕк

(Вĕçĕ. Пуçл 1-мĕш стр.).

– Заявленисене вара хăçанччен пама пулать?

– Пĕр пенси фондĕнчен тепĕрне куçасси пирки заявленисене 2007 çулхи декабрĕн 31-мĕшĕнчен кая юлмасăр РФ Пенси фончĕн управленийĕнче йышăнаççĕ. Заявлени çыраканăн хăйĕн пымалла. Заявление почтăпа ярса парас пулсан вара алă пуснине нотариус çирĕплетни кирлĕ. Пĕр пенси фондĕнчен теприне куçасси пирки заявленисене ятарлă инструкципе килĕшÿллĕн çырмалла.

– Районти страхланă çынсем мĕнле ертсе пыракан компанисемпе патшалăха пăхăнса тăман пенси фончĕсене суйласа илеççĕ-ши?

– 2007 çулхи октябрĕн 1-мĕшĕ тĕлне патшалăхăн ертсе пыракан компанийĕпе пĕрле ертсе пыракан компанисем 56 тата патшалăха пăхăнса тăман пенси фончĕсем 123 шутланаççĕ. Вăл шутран патшалăха пăхăнса тăман 1 пенси фончĕ çĕнĕрен страхланă çынсене йышăнма пăрахнă.

– Ăçта паллашма пулать-ши вĕсемпе тĕплĕнрех?

– Ертсе пыракан компанисемпе патшалăха пăхăнса тăман пенси фончĕсем пирки информаци стенчĕ Пенси фончĕн районти управленийĕнче пур, çавăн пекех ятарлă стендсем Уйкас Янасал, Катькас, Мăн Сĕнтĕр, Ильинка, Юнкă ял тăрăхĕсен консультаци пункчĕсенче, районти тĕп библиотекăра, район администрацийĕн социаллă хÿтлĕх пайĕнче вырнаçтарнă.

– Страхланă çын заявлени çырса памарĕ пулсан?

– Енчен те заявлени çырмасан унăн пенси валли пухăнакан укçи-тенки патшалăхăн ертсе пыракан компанийĕ – СССР тулашри экономика éçĕ-хĕлĕн банкĕн (Внешэкономбанк) аллинче пулать. Ку банка 2006 çулта ертсе пыракан компанисен йышне кĕртнĕ. Банк пенси валли пухăнакан укçатенкĕне ытларах патшалăхăн хаклă хучĕсене хывать. 2007 çулхи пĕрремĕш çур çул итогĕсемпе банкăн пенси укçисене хывнин тупăшлăхĕ 5,69 процента танлашнă. Çав вăхăтрах ертсе пыракан хăш-пĕр компанисен ку кăтарту 5 процентран тытăнса 20 процент таран е ытларах та пур. Патшалăха пăхăнса тăман пенси фончĕсен тупăшĕсем те Внешэкономбанкран вăтамран 4-5 хут пысăкрах.

– Патшалăх компанине шанни тĕрĕсрех пек туйăнать. Ытти компанисене суйласа илнĕ май гаранти пур-и?

– Пенси валли хывнă укçатенкĕ суммишĕн патшалăх ответлăха хăйĕн çине илет. Вăлах ку укçа-тенкĕпе тĕллевлĕ усă курнине тĕрĕслесе тăрать. Кунсăр пуçне пенсисем валли пухăннă укça-тенкĕне епле усă курассишĕн ертсе пыракан компанисемпе патшалăха пăхăнса тăман пенси фончĕсен хăйсем ответлă пулса тăраççĕ. Патшалăх вĕсен ответлăхне обязательнăй майпа страхлама палăртнă. Тĕрлĕрен сăлтава пула патшалăха пăхăнса тăман пенси фончĕ хăйĕн ĕçне вăхăт çитиччен вĕçлерĕ пулсан, саккунпа килĕшÿллĕн пулас пенсионерсен пенси валли пухăннă укçи-тенки РФ Пенси фондне куçать.

– Мĕнле компанисене суйласа илме пулать-ха паян?

– Ертсе пыракан компание суйласа илме 2003 çултан тытăнса, пенси валли каякан укçатенкĕне патшалăха пăхăнса тăман пенси фондне куçарма 2004 çултан тытăнса право пур. 2003 çулта районĕпе 62 заявлени пулнă. Вĕсенчен 54-шĕ – «Металлинвесттраст», пĕри – «Дворцовая площадь», тепри – «Ямал», 4-шĕ – «Регионгазфинанс», 2-шĕ – «Атон-менеджмент» ертсе пыракан компанисене суйласа илнĕ. 2004 çулта заявленисем пачах пулман. 2005 çулта вара заявленисем 67 пулчĕç. Вĕсенчен 51 заявлени патшалăха пăхăнса тăман «Пысăк пенси фончĕ», 15 заявлени «Электроэнергетиксем» пенси фончĕсене, 1 заявлени «Металлинвесттраст» ертсе пыракан компание суйласа илессипе. 2006 çулта заявленисен хисепĕ 378-а çитрĕ. Вăл шутран 345 заявлени «Металлинвесттраст» ертсе пыракан компание суйласа илессипе, 19 – каялла Раççей Пенси фондне куçассипе, 7 – «Пысăк пенси фончĕ», 7 – «Электроэнергетиксем» пенси фончĕсене куçассипе. Кăçал çак вăхăта вара «Металлинвесттраст» ертсе пыракан компание суйласа илессипе 25 заявлени пулчĕ.

– Енчен те çын Пенси фондĕнчен çыру илмен пулсан?

– Çакă ниме те пĕлтермест. РФ Пенси фондĕнчен çыру илменнисем те ертсе пыракан компание тата патшалăха пăхăнса тăман пенси фондне суйласа илессипе Пенси фончĕн районти управленине пырса заявлени çырма пултараççĕ. Харпăр хăйсен лицевой счечĕсем пирки сведенисене те кунтах илме пулать.

– Ольга Николаевна, ĕç пенсийĕн пухăнса пыракан пайĕ пирки тата интереслентерекен ытти ыйтусемпе кирлĕ информацие ăçта илме пулать-ха?

– РФ Пенси фончĕн районти управленийĕ Муркашра Октябрĕн 50 çул урамра 23 «а» çуртра вырнаçнă. Сире вара 2007 çулхи декабрĕн 31-мĕшĕччен кĕтетпĕр.

Кандидатсем

Чăваш Республикин Аслă Сучĕн тухса ÿкнĕ присяжнăйĕсен заседателĕсем пулма сĕнекен кандидатсем:

Юрий Николаевич ВАРЮХИН, 1970 çулта çуралнă;
Рена Нектариевна ВАСИЛЬЕВА, 1964 çулта çуралнă;
Ильза Анатольевна ГРИГОРЬЕВА, 1967 çулта çуралнă;
Вероника Вениаминовна ДИМИТРИЕВА, 1967 çулта çуралнă;
Владимир Трифонович ЕРМОЛАЕВ, 1970 çулта çуралнă;
Галина Михайловна МАРЯШКИНА, 1958 çулта çуралнă;
Ольга Ивановна МИХАЙЛОВА, 1961 çулта çуралнă;
Виталий Анатольевич РОМАНОВ, 1960 çулта çуралнă;
Любовь Петровна СЕРГЕЕВА, 1961 çулта çуралнă;
Рената Ивановна СИБЯКОВА, 1968 çулта çуралнă;
Эльвира Николаевна СОФРОНОВА, 1966 çулта çуралнă.

Приволжски çар округĕн сучĕн тухса ÿкнĕ присяжнăйĕсен заседателĕсем пулма сĕнекен кандидатсем:

Валентина Геннадьевна АЛЕКСАНДРОВА, 1964 çулта çуралнă;
Валентин Анатольевич ВАСИЛЬЕВ, 1980 çулта çуралнă;
Алексей Валерьевич ДАНИЛОВ, 1977 çулта çуралнă;
Надежда Никоновна ЕФРЕМОВА, 1971 çулта çуралнă.

Прокуратура ыйтăвĕсемпе

Çĕнĕ орган – Следстви комитечĕ

Кăçалхи июнĕн 5-мĕшĕнче йышăннă Федераллă саккунпа килĕшÿллĕн РФ Уголовнăй процессуаллă кодекса тата РФ Прокуратура çинчен калакан саккунне улшăнусем кĕртнĕ. Вĕсем çĕнĕ орган – Раççей Федерацийĕн прокуратури çумĕнчи следстви комитетне йĕркеленипе çыхăннă. Ун пирки калакан положение РФ Президенчĕн 2007 çулхи августăн 1-мĕшĕнчи Указĕпе çирĕплетнĕ. Улшăнусем сентябрĕн 7-мĕшĕнче пурнăçа кĕнĕ ĕнтĕ. Следстви комитетне РФ Генеральнăй прокурорĕн пĕрремĕш çумĕ А.И. Бастрыкин ертсе пырать.

Следстви комитетне туса хунă май прокурор тĕрслесе тăракан ĕçсен калăпăшĕ чакать. Енчен те унччен прокурор прокуратура следователĕсем уголовнăй ĕçсене тĕпчениe кăна тĕрĕслесе тăман, вĕсене процессуаллă ертсе пырассине те туса пынă пулсан, халĕ тĕпчев ĕçĕсене ертсе пырассине Следстви комитечĕ хăй çине илет, ку ĕçшĕн унăн ертÿçисем ответлă пулса тăраççĕ.

РФ прокуратури çумĕнчи Следстви комитечĕн Раççей Федерацийĕн субъекчĕсенче следстви управленийĕсем пур. РФ прокуратури çумĕнчи Следстви комитечĕн Чăваш Республикинчи следстви управление А.П. Мигушов ертсе пырать. Кунпа пĕрлех республикăра районсем хушшинчи территори следстви пайĕсене 7 йĕркеленĕ. Районсем хушшинчи Етĕрнери следстви пайĕн следователĕсем 4 район территорийĕнче тунă преступленисене тĕпчеççĕ. Кунта Элĕк, Хĕрлĕ Чутай, Муркаш тата Етĕрне районĕсем кĕреççĕ. Следстви комитечĕн следователĕсем тĕпчекен уголовнăй ĕçсем пирки РФ Уголовнăй процессуаллă кодексăн 151 статйинче асăннă. Кусем вĕсем çынсен сывлăхне сиен кÿрес тĕлĕшпе тунă йывăр тата уйрăмах йывăр преступленисем, должносçри çынсем тата право сыхлавĕн органĕсен сотрудникĕсем, общество пĕлтерĕшлĕ ытти преступленисем. Следстви комитечĕн оперативлă ĕçченĕсем ятарлă йышăну пуличчен районсенчи территори прокуратурисенче вырнаçаççĕ, мĕншĕн тесен вĕсем прокуратура ĕçченĕсемех шутланаççĕ. РФ прокуратури çумĕнчи Следстви комитечĕн следстви органĕсен ертÿçисемпе тата ĕçченĕсемпе уйрăм вăхăтлăха контракт тăваççĕ. Çакă вăл Следстви комитечĕсен ĕçченĕсем тĕлĕшпе требованисем пытех те çирĕп пулассине çыхăннă. Вĕсен ĕçне кăна мар, мораль тĕлĕшĕнчи пахалăхĕсене те шута илĕç. Кун пирки РФ Генеральнăй прокурорĕн пĕрремĕш çумĕ – РФ прокуратури çумĕнчи Следстви комитечĕн председателĕ А.И. Бастрыкин 2007 çулхи августăн 29-мĕшĕнче «Российская газета» хаçата панă интервьюра пĕрре кăна мар асăнать.

С. САВЕЛЬЕВ,
РФ прокуратури çумĕнчи Следстви комитечĕн Чăваш Республики тăрăх районсем хушшинчи Етĕрнери следстви пайĕн ертÿçи,
юстици советникĕ.

Редакци почтинчен

Кунта ачасене юратаççĕ

Кашни ир пĕчĕк хĕрĕме ача садне çавăтса утатăп та шутлатăп: аван-çке юнашар садик пурри! Пирĕн Москакасси тăрăхĕнче шкул çулне çитмен ачасене “Колокольчик” ача сачĕ йышăнать. Те çул çинче вырнаçнăран, те садикĕ лайăхран – халĕ кунта Тереççем те, Калайкассисем те çÿреççĕ. Садик ĕçченĕсем вара пĕри тепринчен маттур: пурте ачапăчана чунтан юратакан, пĕтĕмĕшле ĕçе парăннă воспитательсем. Çавăнпа та эпир вĕсене хамăрăн пепкесене пăхма шанатпăр. Хамăр “Колокольчик” ĕçченĕсене юрататпăр, хисеплетпĕр, хăш-пĕр чух вĕсемпе мухтанатпăр. Нумай çул хушши коллектива А.А. Филимонова ертсе пырать. Вăл питĕ тăрăшуллă, пултаруллă ертÿçĕ. Александра Алексеевна ертсе пынипе туслă коллектив тĕрлĕ конкурссене хутшăнса малти вырăнсене самай тивĕçнĕ. Воспитательсем те кунта чи лайăххисем, чи кăмăллисем, чи маттуррисем, чи ĕçченнисем. Ачасемпе яланах шÿтлеме юратакан П.Г. Лебедева. Мĕн пĕчĕкрен чечек-курăка, çут çанталăка юратма вĕрентекен Г.А. Трихалкина. Чăваш тĕррине, чăвашлăха ачасенче упраса хăварма тăрăшакан Е.Ф. Смирнова. Пăрчăкан пек вăр-вăр, ачасен сывлăхне çирĕплетме тăрăшакан В.Д. Люцева. Ачасене тĕрлĕрен аппликаци, тетте тума вĕрентекен Е.В. Миловидова. Пĕчĕк художниксене çитĕнтерекен Н.Г. Киршева. Пепкесене сăвă, юмах калама вĕрентекен Е.И. Крылова. Садикри ачасен сывлăхне тĕрĕслесе тăракан Н.Н. Трихалкина. Юрраташша юратакан В.С. Макарова.

Çакăн пек пултаруллă çынсем ĕçлеççĕ пирĕн ача садĕнче. Хам та ял библиотекинче ĕçленĕ май садик ĕçченĕсемпе яланах тĕл пулатăп, пĕрле мероприятисемпе уявсем ирттеретпĕр, пĕр-пĕрне пулăшатпăр.

Р. СИБЯКОВА,
Москакасси ял библиотекарĕ.

Пирĕн интервью

Ĕçсĕррисен йышĕ чакать

Статистика даннăйĕсем тăрăх республикăра иртнĕ çулхи октябрь уйăхĕпе танлаштарсан ĕçсĕрлĕх шайĕ чакнă. Ĕç рынокĕнчи лару-тăру çине мĕн витĕм кÿрет-ха? Çакăн пирки каласа пама ыйтнă пирĕн корреспондент Чăваш Республикин ĕçпе тивĕçтерекен патшалăх службин ертÿçине Л.А. ШИМИНИНА.

– Леонид Аркадьевич, ĕç рынокĕнчи лару-тăрăва хак панă май эсир яланах республика экономики малалла аталанса пынине çирĕплететĕр. Ĕç рынокĕнчи мĕнле кăтартусем çапла калама май параççĕ-ха?

– Сирĕн ыйту çине хуравланă май эпĕ çавна палăртнă пулăттăм. Кăçалхи октябрĕн 1-мĕшĕ тĕлне ĕçпе тивĕçтерекен органсенче 9725 çын учетра тăнă. Çакă вăл иртнĕ çулхи çав вăхăтринчен 7,6 процента яхăн сахалрах. Ĕçсĕрлĕх шайĕ те чакрĕ. Паян вăл ĕçлеме пултаракансен 1,4 проценчĕпе танлашать. Иртнĕ çул çак вăхăта вăл 1,5 процента танлашнăччĕ. Раççейре вара ку кăтарту – 1,9 процент.

Çулталăк пуçланнăранпа республикăри вакансисен банкне ĕç паракансем 70 пин ытла заявка тăратнă. Ку кăтарту та иртнĕ çулхи çав вăхăтринчен 10,6 процент нумайрах.

Ĕç рынокĕнчи кăткăслăх чакрĕ. Çак вăхăта вакансисен шучĕ шута илнĕ ĕçсĕр çынсен йышĕнчен нумайрах.

– Кăтартусем япăх мар. Гражданасен хăш категорийĕсем вара сирĕн служба клиенчĕсен ытларах пайне йышăнаççĕ-ха?

– Кăçалхи январь-сентябрь уйăхĕсенче республикăри ĕçпе тивĕçтерекен службăсен органĕсене юрăхлă ĕç шыраса 41,4 пин çын пынă. Вĕсенчен ытларахăшĕ ĕçрен хăйсен ирĕкĕпе тухнисем. Хăйсен ирĕкĕпе ĕçсĕр юлнисем вара январь-сентябрь уйăхĕсенче иртнĕ çул 8,4 процентпа, кăçал çав вăхăтра 6,9 процента танлашнă. Ку та экономикăри лару-тăру йĕркеленсе, ертсе пыракан отрасльсенче реструктуризаци процесĕсем вĕçленсе пынине çирĕплетет. 9 уйăх итогĕсемпе шкулсенчен тата профессипе техника училищисенчен вĕренсе тухакансем ĕçпе тивĕçтерекен службăсен органĕсене пыракансем хушшинче иртнĕ çулхинчен сахалрах.

Ĕç шыракансем хушшинче хулара пурăнакансем нумайрах – 60,2 процент. Вĕсенчен ытларахăшĕ хĕрарăмсем. 16-29 çулсенчи çамрăксем вара 48,7 процента танлашаççĕ.

– Сирĕн службăна пыракансем мĕнле услугăсем илесси çине шанма пултараççĕ-ха?

– Кусем вĕсем юрăхлă ĕç тупма пулăшасси, ĕç паракансене вара кирлĕ кадрсене тупма пулăшасси, ĕç рынокне пĕлтерсе тăрасси, çынсене профессия илме, психологи тĕлĕшĕнчен пулăшу парасси, квалификацие ÿстересси, ĕçсĕррисене социаллă тÿлевсем парса тăрасси, тÿлевлĕ общественнăй ĕçсем ирттересси, шкулсенчен тата профессипе техника училищисенчен вĕренсе тухакансене ĕç тупма пулăшасси т. ыт. те.

– Чăнах та ĕнтĕ, услугăсем сахал мар. Вĕсенчен пысăк укçа-тенкĕпе çыхăннисем те çук мар. Ĕçпе тивĕçтерекен служба çак услугăсене тÿлевсĕрех парать-и-ха?

– Ку чăннипех çапла. Пирĕн служба Чăваш Республикин патшалăх влаçĕн ĕç тăвакан органĕсенчен пĕри пулса тăрать. Пĕтĕм тăкаксене те республика бюджетне уйăрса паракан субвенцисен шучĕпе саплаштараççĕ. Ку енĕпе Чăваш Республикинче пурăнакансене ĕçпе тивĕçтерессипе пулăшас енĕпе 2007-2010 çулсенчи ведомствăлла тĕллевлĕ программа та пур.

– Çак ведомствăлла документа пурнăçа кĕртсе пынин конкретлă кăтартăвĕсене илсе кăтартни те ытлашши мар пулĕ.

– Çулталăк пуçланнăранпа ĕçпе тивĕçтерекен органсен службисем пулăшнипе яланлăх тата вăхăтлăх ĕçсене 32,6 пин çынна вырнаçтарнă. Вакансисен ярмăркkисене 93 ирттернĕ. Общественнăй ĕçсене 5000 ытла çынна хутшăнтарнă.

Вăхăтлăх ĕçсене 535 çынна тупса панă. Вăл шутран 342 ĕçлеме пултаракан инвалида. «Пĕрремĕш ĕç вырăнĕ» программăпа килĕшÿллĕн вара 18-20 çулсенчи 150 çамрăка ĕçпе тивĕçтернĕ.

Професси пĕлĕвĕ илме çулталăк пуçланнăранпа 2300 ытла çынна вĕренме янă. Вĕсенчен виççĕмĕш пайĕ ялсенче пурăнать, 87 инвалид, предприятисене пĕтернипе тата штатсене чакарнипе ĕçсĕр юлнисем 156 çын. Çулталăк пуçланнăранпа 282 çын предпринимательте ĕçе-хĕлĕ енĕпе вĕреннĕ.

Кăçалхи октябрĕн 1-мĕшĕ тĕлне ĕçсĕррисем шутланакан 7494 граждан валли пособисем çирĕплетнĕ. Субвенцисем шучĕпе федераллă бюджетран 86,8 миллион тенкĕ тăкакланă.

– Леонид Аркадьевич, Муркаш районĕпе ĕçсĕрлĕх ыйтăвне мĕнле хакланă пулăттăр?

– Районти ĕçпе тивĕçтерекен центрта çак вăхăта 61 çын учетра тăрать. Çак кăтарту иртнĕ çулхи çав вăхăтринчен 15 процент пысăкрах. Ĕç паракансем çулталăк пуçланнăранпа вакансисем пирки 815 заявка панă е иртнĕ çулхинчен 10,3 процент нумайрах.

Январь-сентябрь уйăхĕсенче кăçал ĕçпе тивĕçтерекен центра 790 çын пынă. Вĕсенчен хăйсен ирĕкĕпе ĕçрен тухнисем 43 процент, хĕрарăмсем 66 процент тата 16-29 çулсенчи çамрăксем 55 процент.

Иртнĕ 9 уйăхра 602 çынна ĕçе вырнаçтарма май килнĕ. Çулталăк пуçланнăранпа çамрăксем валли вакансисен 2 ярмăркkине ирттернĕ. Вĕсене 542 çын хутшăннă, вĕсенчен 48 проценчĕ ĕçе вырнаçтарнă.

190 çын общественнăй ĕçсене хутшăннă. Вĕсенчен 151 çын ĕçсĕрлĕх енĕпе пособи илсе тăнă. «Пĕрремĕш ĕç вырăнĕ» программăпа килĕшÿллĕн 3 çынна ĕçе вырнаçтарнă. 14-18 çулсенчи çамрăксене вара пĕтĕмпе 482 çынна ĕç тупса панă.

43 çынна профессии тĕлĕшпе вĕренме янă. Вĕсенчен 98 проценчĕ ĕçе вырнаçтарнă.

Предприниматель ĕçне-хĕлне ĕçсĕррисем шутланса тăракан 15 çынна вĕрентнĕ. Вĕсенчен пĕри предпринимательте ĕçне-хĕлне йĕркелеме финанс тĕлĕшĕнчен пулăшу илнĕ.

753 çынна пĕтĕмпе 995,2 пин тенкĕ пособи тÿленĕ.

– Леонид Аркадьевич, хăвăрăн служба пирки тĕплĕ каласа панăшăн тавтапуç. Вулакансемшĕн сирĕн каласу усăллă пулчĕ тесе шутлатăп.

В. ШАПОШНИКОВ калаçнă.